

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **N. K.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 A 79/2019,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Věra Šimůnková **n e n í** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 A 79/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] U Krajského soudu v Praze je pod sp. zn. 44 A 79/2019 vedeno řízení o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2019, č. j. 120165/2019/KUSK, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mladá Boleslav ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 20217/2018/ODSA/JABA, ve věci přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2001 Sb.

[2] Žalobkyně v řízení o žalobě namítla podjatost soudkyně JUDr. Věry Šimůnkové, které byla věc přidělena k vyřízení. Konkrétně žalobkyně uvedla, že: „*JUDr. Šimůnková je podjatá, neboť mě nutí zkeracovat žalobu a nemohu tak namítat vše, co jsem chtěla*“ (viz bod 11 podání ze dne 19. 4. 2020).

[3] Uvedená soudkyně předložila uvedené podání a vyjádření k námitce podjatosti zdejšímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti. Z vyjádření soudkyně k námitce podjatosti vyplývá, že námitku podjatosti neshledává důvodnou; k věci ani k účastníkům nemá žádný poměr.

[4] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“): *Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[5] Z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů

a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojiňaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. Nao 203/2017 - 77).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Např. v usnesení ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, Nejvyšší správní soud uvedl, že podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon. Z další judikatury pak vyplývá, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo nebude schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (viz usnesení ze dne 27. 11. 2015, č. j. Nao 278/2015 - 34). Uvedené závěry přebírá i pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu. Viz např. usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Nao 338/2017 - 19, podle něhož *„rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.“* Obdobně viz i další judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 15. 8. 2018, č. j. Nao 172/2018 - 22, ze dne 8. 1. 2018, č. j. Nao 226/2018 - 19 atp.

[7] Optikou výše uvedeného nahlížel Nejvyšší správní soud na vznesenou námitku podjatosti a neshledal ji důvodnou. Z § 8 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že důvodem pro vyloučení soudce z projednání a rozhodování věci ve věcech správního soudnictví může být jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení, a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti (§ 8 odst. 1 věta první a druhá s. ř. s.). Podle výslovného znění zákona přitom důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v *postupu soudce v řízení o projednávané věci* nebo v jeho rozhodování v jiných věcech [§ 8 odst. 1 písm. a) poslední věta s. ř. s.]. Žalobkyně však podjatost spatřuje právě v postupu uvedené soudkyně v daném řízení. V uvedeném však podjatost podle jednoznačné dikce zákona spatřovat nelze. Nejvyšší správní soud proto nemohl shledat námitku podjatosti důvodnou. Podpůrně viz i usnesení ze dne 19. 11. 2019, č. j. Nao 206/2019 - 56,

pokračování

ve kterém se mj. uvádí, že: „*Postup soudce v řízení o projednávané věci a rozhodování v jiných, souvisejících či nesouvisejících, věcech proto nemůže vést k jeho vyloučení, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost. (...) Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze, ale k tomu slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti*“ (podpůrně srov. i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2019, č. j. Nao 166/2019 - 28, ze dne 28. 11. 2019, č. j. Nao 201/2019 - 39, ze dne 30. 1. 2020, č. j. Nao 235/2019 - 41, ze dne 21. 5. 2020, č. j. Nao 54/2020 - 53 atp.).

[8] Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že soudkyně JUDr. Věra Šimůnková není pro uváděné důvody vyloučena z projednání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 A 79/2019.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. srpna 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu